

Portræt af Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste - Gratis service

Det er gratis at bruge Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste. Og mange skibe bruger dem allerede til støjmåling og til rådgivning.

Støjmåling og rådgivning om ombygning, risikovurdering, skridsikring og støjisolering. Det er nogle af de konkrete ting, som Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste laver for landets skibe. Og ganske gratis.

Arbejdsmiljøtjenesten tilbyder denne service, fordi de arbejder på at sikre et godt arbejdsmiljø.

- Vi tager udgangspunkt i den enkelte fisker og det enkelte skib, når vi rådgiver og vejleder skibene. Og fiskerne får faktisk et bedre arbejdsmiljø og dermed en større sikkerhed og sundhed.

Det fortæller Mogens Nielsen, der er en af de fire ansatte i Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste. Derudover hyrer Arbejdsmiljøtjenesten eksterne konsulenter. Han fortsætter:

- I de år Arbejdsmiljøtjenesten har eksisteret, er det blevet både mere sikkert og sundere at være fisker. Det viser de faktiske tal. Der er færre fiskere, der omkommer. Tallet er en fjerdedel lavere end gennemsnittet for de seneste 9 år. Og der sker færre ulykker i skibe under 5 og over 20 BRT, ligesom antallet af høreskader er halveret.

Støjmåling

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste har udstyret og kompetencen til at måle støj om bord. Og de gør det kvit og frit. Ellers er det dyrt at få lavet målingerne "ude i byen".

Arbejdsmiljøtjenesten vejleder også besætningerne om, hvordan de kan tackle støjproblemerne på netop deres skib – og det både på eksisterende skibe og på nybygninger. Men Arbejdsmiljøtjenesten laver ikke forudberegninger på nybygninger. Det er konsulentfirmaernes opgave.

Skridsikring

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste gør også en indsats for skridsikring om bord. For fald på dækket er en af de hyppigste årsager, når fiskere bliver ramt af ulykker.

Arbejdsmiljøtjenesten har taget initiativ til, at forskellige skibe har afprøvet nye materialer, så der er fundet de bedste løsninger – både mht. skridsikre måtter og skridsikker overflademaling.

- I dag står mange fiskere – og særligt mange garnfiskere - på skridsikre måtter. Det betyder konkret, at færre fiskere i fremtiden vil komme til skade i forbindelse med glid og fald. Og skridsikringen giver ikke kun større sikkerhed. Den gør også, at man ikke bliver så træt og ikke bliver slidt ned, fortæller Mogens Nielsen.

Risikovurderinger

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste rådgiver også skibene, når de skal lave deres risikovurderinger.

Desuden har Arbejdsmiljøtjenesten lavet en skriftlig vejledning, der gør det lettere for besætningerne at lave deres risikovurdering.

- Risikovurderingerne er med til at give besætningerne en sundere og mere sikker arbejdsplads. Fx får de færre tunge løft og kortere transportveje, siger han.

En vigtig samarbejdspartner

De 7 lokale havnesikkerhedsudvalg er vigtige samarbejdspartnere for Arbejdsmiljøtjenesten. De samarbejder om at koordinere arbejdet for fiskernes sikkerhed og sundhed over hele landet.

Og ligesom Arbejdsmiljøtjenesten, så rådgiver havnesikkerhedsudvalgene også skibene. Det gør de, når der er sket en ulykke. Så analyserer udvalgene hvad, der gik galt og hvorfor, og de kommer med konkrete forslag til forbedringer om bord, så den samme ulykke forhåbentlig ikke sker igen.

Inden havnesikkerhedsudvalgene trak i arbejdstøjet, uddannede Arbejdsmiljøtjenesten medlemmerne. Den uddannelse bliver hvert år fulgt op med et seminar om arbejdsmiljø.

Arbejdsmiljøtjenesten har bl.a. også lavet et seminar om arbejdsulykker og skadesanmeldelser. Det var med fiskeriforeningernes sekretærer, Arbejdsskadestyrelsen og OK-Enheden.

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste er også med, når de unge skippere tager eksamen i arbejdsmiljø.

SPILLEREGLERNE

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste arbejder på mange planer for at give fiskeriet et godt arbejdsmiljø. Men det er ikke Arbejdsmiljøtjenesten, der laver spillereglene. Det er Søfartsstyrelsen, der stiller lovkravene fx til støj, skridsikring, risikovurdering, belysning, styrestangs-arrangement osv.

Således fungerer Arbejdsmiljøtjenesten som mellemmand mellem myndigheden og erhvervet.

- Vi forsøger altid at finde løsninger, der ikke kun lever op til lovteksten, men som også er fornuftige, fungerer i praksis og gavner den enkelte fisker, fartøjet og hele erhvervet, understreger Mogens Nielsen.

KONKRETE RESULTATER

Arbejdsmiljøtjenesten nøjes ikke med at rådgive og vejlede. De laver også konkrete forbedringer – fx mht. støj og redningsudstyr.

Stikfaste arbejdshandsker, der kan modstå stik fra søpindsvin osv. Elefantristen har sat en stopper for ulykker i isbåndene. De nye skibsmedicinkister er blevet organiseret på en mere overskuelig måde, og prisen er blevet lavere. Skippere bliver uddannet i førstehjælp. Og Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste har indført og betaler for psykologisk krisehjælp til fiskere og deres familier, når de har været ude for voldsomme hændelser.

Det er nogle få af de konkrete forbedringer, der er sket i de 5 år, Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste har eksisteret.

Mindre støj

Flere skibe har skruet effektivt ned for støjen bl.a. i messe, kabys, soverum og maskinrum. Det er sket med nye materialer og fleksibel ophængning – alt sammen noget, som Arbejdsmiljøtjenesten har været med til at finde, udvikle og afprøve.

På ét skib er støjen fx sænket med 11,2 dB. Det giver fred og ro om bord. Besætningen kan kommunikere under arbejdet, de bliver ikke så trætte, og de sover bedre. Og så nedsætter det risikoen for høreskader.

- Antallet af høreskader er blevet halveret, og vi tror, det kommer endnu længere ned. For vi er i fuld gang med at måle støjen på mange skibe, og vi samarbejder på kryds og tværs for at finde de bedste løsninger, siger Mogens Nielsen.

Arbejdsmiljøtjenesten har også udgivet en støjhåndbog. Den hjælper besætning, værfter, havnesikkerhedsudvalg og andre med at bekæmpe støj og vibrationer om bord.

Større sikkerhed

Arbejdsmiljøtjenesten har også udviklet, afprøvet og produceret en gummibluse, der har indbygget redningsvest. Den kan redde menneskeliv, og den giver større sikkerhed – særligt for dem, der sejler ud alene. Og så har den et ekstra gode, nemlig en hydrostatisk udløser i redningsvesten, som ikke bliver udløst af vand, men af vandtryk. Gummiblusen er undervejs blevet afprøvet af 30 forskellige skibe, og det er deres konstruktive kritik, der har bestemt den endelige udformning.

Der er også blevet udviklet en termo-kedeldragt med indbygget redningsvest.

Desuden er der fundet acceptable løsninger for, hvor og hvordan man placerer trawlsplil og nettromler. Det betyder, at risikoen for at blive klemt er blevet mindre. Og så er der kommet godt lys og godt udsyn ved arbejdspladser, fx omkring trawlskovle, spil og nettromler.

HOLDNING TIL ARBEJDSMILJØET

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste arbejder også på at ændre den enkelte fiskers og det enkelte skibs holdning til arbejdsmiljøet – bl.a. med oplysning, kampagner og videofilm.

Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste har bl.a. lavet en videofilm om redningsflåden. Den hedder "Flåden og fornuften", og den viser, hvordan man monterer redningsflådens hydrostatiske udløser korrekt. Den viser også, hvordan man forholder sig bedst muligt i en nødsituation.

Filmen er et led i en større oplysningskampagne om redningsflåderne. For de skal være funktionsdygtige og klar til øjeblikkelig brug, hvis det bliver alvor. Derfor er det alfa og omega, at man altid checker sit sikkerhedsudstyr, inden man sejler ud.

Arbejdsmiljøtjenesten har også lavet en kampagne for at få fiskere til at bruge redningsveste.

Desuden har Arbejdsmiljøtjenesten sat fokus på kemien om bord. De kemiske rengøringsmidler og rensesæsker gør ikke kun skibet rent. De kan også ødelægge hjerne og lunger, og de kan give eksem. Derfor skal man kende sin kemi og omgås den med omtanke – dvs. erstatte den med midler, der ikke er så skrappe og huske at bruge personlige værnemidler, når det er nødvendigt.

Arbejdsmiljøtjenesten har også sat fokus på hudproblemer – fx diesel-eksem, forbrændinger, hudkræft, neglerodsbetændelse, rosen, oliefilipenser og søbylder.

Sluttelig informerer Fiskeriets Arbejdsmiljøtjeneste om hvad, der rører sig indenfor arbejdsmiljøet. Det sker dels gennem disse to sider "Miljø og Sikkerhed", som bliver bragt i Fiskeri Tidende i begyndelsen af hver måned, og dels gennem et nyhedsbrev, som bliver sendt ud i oktober hvert år.

Artiklen har været bragt i Fiskeri Tidende under "Miljø og sikkerhed"